

Sygn. akt III AUa 745/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 sierpnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Rodak (spr.)

Sędziowie: SSA Joanna Baranowska

del. SSO Iwona Matyjas

Protokolant: Stażysta Aleksandra Białecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2017 r. w Ł.

sprawy **Z. S. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.**

o emeryturę

na skutek apelacji Z. S. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 23 marca 2016 r. sygn. akt VIII U 2068/15,

1. **oddala apelację;**

2. **przyznaje i nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Łodzi na rzecz r. pr. Z. S. (2) kwotę 442,80 (czteryście czterdzieści dwa 80/100) złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu za drugą instancję oddalając wniosek w pozostałej części.**

Sygn. akt: III AUa 745/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 marca 2016 r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie Z. S. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Łodzi z dnia 30 czerwca 2015 r. odmawiającej mu prawa do emerytury na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji stanowiły następujące ustalenia faktyczne:

Wnioskodawca Z. S. (1) urodził się w dniu (...). Od dnia 1 stycznia 2008 r. ma prawo do emerytury rolniczej z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Wnioskodawca nie pracował i nie kontynuował ubezpieczenia emerytalnego i rentowego po osiągnięciu wieku emerytalnego.

W dniu 8 kwietnia 2011 r. wnioskodawca złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniosek o przyznanie prawa do emerytury na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Decyzją z dnia 20 maja 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił Z. S. (1) prawa do emerytury na podstawie przepisów art. 27 i 28 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca udokumentował łącznie 10 lat, 2 miesiące i 9 dni okresów składkowych. Do stażu pracy nie uwzględniono okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców przed ukończeniem 16 roku życia od dnia 2 grudnia 1966 r. do dnia 1 grudnia 1958 r., okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 2 grudnia 1958 r. do dnia 1 lutego 1967 r. oraz okresu opłacania składek na ubezpieczenia społeczne rolników od dnia 1 lipca 1977 r. do dnia 31 grudnia 1998 r., bowiem zostały one zaliczone do uprawnień do pobieranej przez skarżącego emerytury rolniczej.

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 27 stycznia 2012 r. w sprawie o sygn. akt IX U 636/11 oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji z dnia 20 maja 2011 r. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że wnioskodawca udowodnił okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 2 grudnia 1958 r. do dnia 1 listopada 1962 r. oraz od dnia 15 października 1964 r. do dnia 1 lutego 1967 r., co jednak nie spowodowało spełnienia przez skarżącego przesłanek przyznania mu emerytury na podstawie przepisów art. 27 i 28 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 7 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 414/12 oddalił apelację skarżącego od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 27 stycznia 2012 r.

W dniu 16 czerwca 2015 r. Z. S. (1) złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury i obliczenie jej wysokości w myśl nowych zasad.

Zaskarżoną decyzją z dnia 30 czerwca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 16 czerwca 2015 r. odmówił Z. S. (1) prawa do emerytury na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z uwagi na to, że nie spełnił warunków do uzyskania emerytury w myśl art. 27 ustawy emerytalnej oraz nie kontynuował ubezpieczenia emerytalnego i rentowego po osiągnięciu wieku emerytalnego.

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, w ocenie Sądu Okręgowego odwołanie wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd meriti przywołał treść przepisów art. 27, art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wskazał, że przepis art. 55 ww. ustawy znajduje zastosowanie jedynie do ubezpieczonych urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r. i spełniających dodatkowo warunki takie jak: kontynuowanie ubezpieczenia po osiągnięciu wieku emerytalnego, a także złożenie wniosku o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r. Dla osób tych emerytura może zostać przyznana w wysokości ustalonej według starych zasad albo według zasad nowych, jeśli tym sposobem wyliczona okaże się wyższa. Przesłanki określone w analizowanym przepisie muszą zostać spełnione łącznie.

Sąd I instancji zauważył, że przepis art. 55 ustawy o emeryturach i rentach został skierowany do ubezpieczonych spełniających warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, tj. urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r., którzy spełniając warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, dalej kontynuowali ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku przewidzianego w tym przepisie, co najmniej do końca 2008 r. Z powyższego wynika, że tylko emeryt pobierający świadczenie emerytalne, który jest w dalszym ciągu, choćby nieprzerwanie, osobą czynną zawodowo i z tego tytułu kontynuuje obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zachowuje status ubezpieczonego spełniającego warunki do uzyskania najkorzystniejszego wymiaru należnego mu świadczenia emerytalnego, w tym do jego wyliczenia na zasadach kapitałowych, jeżeli emerytura obliczona na podstawie art. 26, jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej, gdy spełnił warunki wymagane w art. 55 tej ustawy, w tym złożył wniosek emerytalny po dacie wprowadzenia reformy systemu emerytalnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2013 r., II UK 23/13, LEX nr 1474928).

W świetle przepisu art. 55 ustawy emerytalno-rentowej konieczne jest zatem zachowanie statusu osoby ubezpieczonej (art. 4 ust.13 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych). Zgodnie z tym przepisem ubezpieczonym jest osoba podlegająca ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu określonym w przepisie o systemie ubezpieczeń

społecznych. Z kolei przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych określają, kto podlega ubezpieczeniom społecznym. Nabycie statusu emeryta (art. 4 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) wiąże się z utratą statusu ubezpieczonego (art. 4 pkt 13 tej ustawy) tylko wtedy, jeżeli po przyznaniu prawa do emerytury, emeryt nie podlega obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2014 r., I UK 345/13, LEX nr 1455228).

W oparciu o powyższe rozważania Sąd I instancji uznał, że wnioskodawca nie spełnia przesłanek do nabycia emerytury na podstawie art. 27 analizowanej ustawy. Sąd podniósł, że wnioskodawca urodzony w dniu (...), wiek emerytalny w wysokości 65 lat osiągnął w dniu 2 grudnia 2007 r., jednakże nie legitymuje się stażem pracy w wymiarze co najmniej 25 lat. Kwestia ta była już przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu w prawomocnie zakończonym postępowaniu w sprawie IX U 636/11, którym stwierdzono, że Z. S. (1) nie spełnia przesłanek przyznania mu emerytury na podstawie przepisów art. 27 i 28 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż nie legitymuje się wymaganym przez te przepisy stażem pracy.

Zdaniem Sądu, skarżący nie spełnia także kolejnej przesłanki nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 55 ustawy emerytalnej, bowiem po osiągnięciu wieku emerytalnego nie kontynuował ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, czego nie kwestionował w toku postępowania, wprost wskazując, że po tej dacie nie wykonywał żadnej pracy. Dlatego też Sąd uznał, iż decyzja organu jest prawidłowa, zaś odwołanie od niej pozbawione jest podstawy prawnej.

Apelację od powyższego wyroku złożył Z. S. (1) zarzucając:

1. Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 55, art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS przez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że skarżący nie spełnia przesłanek do uzyskania emerytury, w sytuacji gdy emerytura przysługuje;
2. Naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 227, art. 233 i art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. przez błędną ocenę dowodów i w konsekwencji uznanie, że emerytura mu nie przysługuje.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie odwołania lub uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł, że do stażu pracy winny być uwzględnione okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców przez ukończeniem 16 roku życia, jak również okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 2 grudnia 1958 r. do dnia 1 lutego 1967 r. W ocenie apelanta organ rentowy błędnie nie uznał również opłacania składek na ubezpieczenie społecznie rolników od 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1998 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest całkowicie bezzasadna.

Trafne jest stanowisko Sądu I instancji, że w niniejszej sprawie nie zostały spełnione przesłanki pozwalające na ustalenie wysokości emerytury Z. S. (1) według zasad wynikających z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ogół okoliczności związanych z ubieganiem się przez wnioskodawcę o obliczenie emerytury na podstawie art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest co do zasady niesporny i wynika ze zgromadzonych w sprawie dokumentów. Wnioskodawca jako osoba urodzona w dniu (...), wiek 65 lat osiągnął w dniu 2 grudnia 2007 r., a po osiągnięciu tego wieku nie kontynuował ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Z. S. (1) od dnia 1 stycznia 2008 r. ma prawo do emerytury rolniczej z KRUS. Wnioskodawca legitymuje się stażem ubezpieczeniowym wynoszącym 10 lat, 2 miesiące i 9 dni okresów składkowych. Decyzją z dnia 20 maja 2011 r. organ rentowy odmówił przyznania odwołującemu prawa do emerytury na podstawie przepisów art. 27 i 28 z uwagi na brak wymaganych okresów składkowych w wymiarze co najmniej 20 lat. Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 27 stycznia 2012 r. w sprawie IX U 636/11 oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji z dnia 20 maja 2011 r. W uzasadnieniu

wyroku Sąd Okręgowy wskazał, że wnioskodawca udowodnił okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 2 grudnia 1958 r. do dnia 1 listopada 1962 r. oraz od dnia 15 października 1964 r. do dnia 1 lutego 1967 r., co jednak nie spowodowało spełnienia przez wnioskodawcę przesłanek wynikających z art. 27 i 28 ustawy emerytalno-rentowej. Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 7 listopada 2012 r. wydanym w sprawie III AUa 414/12 oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 27 stycznia 2012 r. uznając go za prawidłowy.

W świetle powyższych okoliczności trafnie uznał Sąd I instancji, że wnioskodawca nie spełnił przesłanek pozwalających na obliczenie emerytury na podstawie art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W myśl tego przepisu, ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53. Stosownie zaś do treści art. 27 ustawy emerytalno-rentowej ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

1. osiągnęli wiek emerytalny określony w ust. 2 albo 3;
2. mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 27a.

Wiek emerytalny dla kobiet wynosi co najmniej 60 lat, zaś wiek emerytalny dla mężczyzn urodzonych w okresie:

- a) do dnia 31 grudnia 1947 r. wynosi co najmniej 65 lat;
- b) od dnia 1 stycznia 1948 r. do dnia 31 marca 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 1 miesiąc;
- c) od dnia 1 kwietnia 1948 r. do dnia 30 czerwca 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 2 miesiące;
- d) od dnia 1 lipca 1948 r. do dnia 30 września 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 3 miesiące;
- e) od dnia 1 października 1948 r. do dnia 31 grudnia 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 4 miesiące.

W myśl zaś przepisu art. 28 ww. ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. (do jakich niewątpliwie zalicza się wnioskodawca), którzy nie osiągnęli okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2, przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek emerytalny, o którym mowa w art. 27 ust. 2 i 3;
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 15 lat dla kobiet i co najmniej 20 lat dla mężczyzn.

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, że wnioskodawca jest osobą urodzoną przed dniem 1 stycznia 1949 r. i w dacie złożenia wniosku osiągnął wiek emerytalny wynoszący 65 lat, jednakże nie spełnia on przesłanki dotyczącej wymaganego stażu pracy wynoszącego co najmniej 25 lat. Wnioskodawca nie legitymuje się także 20 letnim okresem składkowym i nieskładkowym wynikającym z art. 28 ww. ustawy. Ponadto czego nie kwestionuje sam wnioskodawca, po osiągnięciu przez niego wieku emerytalnego nie kontynuował on ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Brak spełnienia przez wnioskodawcę ww. przesłanek wynikających z art. 55, art. 27 i art. 28 ustawy emerytalno-rentowej został przesądzony w prawomocnym wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 7 listopada 2012 r. wydanym w sprawie III AUa 414/12.

Tytułem wprowadzenia trzeba podkreślić, że powaga rzeczy osądzonej w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych występuje w razie wystąpienia tożsamości stron, a także podstawy faktycznej i prawnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 marca 2012 r., I UK 299/11, OSNP 2013 nr 9-10, poz. 118; z dnia 26 stycznia 2012 r., I UK 301/11, LEX nr 1215417; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 kwietnia 2011 r., III UK 106/10, LEX nr 852570; z dnia 8 stycznia 2008 r., I UK 193/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 52; z dnia 4 lipca 2007 r., I UK 34/07, LEX nr

911101). Pogląd ten umożliwi wyznaczenie linii demarkacyjnej między art. 366 k.p.c. i art. 83a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych albo art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r., II UK 410/12, LEX nr 1375198). Zwraca się też uwagę na aspekt temporalny. Zdarzenia zachodzące po uprawomocnieniu się orzeczenia mogą spowodować przekształcenie się treści praw i obowiązków stron, a w rezultacie doprowadzić do uchylecia skutków powagi rzeczy osądzonej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 czerwca 2012 r., II UK 289/11, LEX nr 1235839; z dnia 12 stycznia 2012 r., I UK 226/11, LEX nr 1169831, z dnia 14 lipca 2011 r., III UK 196/10, OSNP 2012 nr 17-18, poz. 222; z dnia 9 czerwca 2010 r., III UK 92/09, LEX nr 1211168; z dnia 5 czerwca 2009 r., I UK 22/09, LEX nr 518063; z dnia 14 maja 2009 r., II UK 211/08, LEX nr 509035; z dnia 6 marca 2008 r., II UK 144/07, LEX nr 420911; z dnia 4 grudnia 2007 r., I UK 159/07, LEX nr 863930). Z przywołanych wyżej orzeczeń sądowych wynika, że powaga rzeczy osądzonej ma znaczenie procesowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, jeśli mimo prawomocnego wyroku sądu, ubezpieczony ponownie wystąpi z tym samym żądaniem przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, przy czym po wydaniu poprzedniej decyzji nie przedłożono nowych dowodów i nie ujawniono okoliczności nieznanych wcześniej. W takim wypadku ziszcza się dyspozycja art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c., upoważniająca Sąd pierwszej instancji do odrzucenia odwołania. Jednakże w orzecznictwie Sądu Najwyższego wykształcił się również odmienny pogląd, zgodnie z którym odrzucenie odwołania na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. możliwe jest tylko wówczas, gdy ubezpieczony skarży decyzję ocenioną już przez sąd, nie zachodzi zaś powaga rzeczy osądzonej, jeśli organ rentowy wydał nową decyzję (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2008 r., I UK 370/07, LEX nr 491467; z dnia 19 lutego 2007 r., I UK 266/06, OSNP 2008 nr 5-6, poz. 79; z dnia 20 października 2004 r., III UK 119/04, LEX nr 979195).

Jak podnosił Sąd Apelacyjny w Gdańsku w uzasadnieniu wyroku z dnia 28 czerwca 2016 r. (III AUa 315/16, LEX nr 2121877) powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uzasadnieniu postanowienia z dnia 24 czerwca 2015 r. (III UK 198/14, LEX nr 1790947) - które to stanowisko Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela i przyjmuje za własne – „postępowanie cywilne w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych charakteryzuje się pewną specyfiką, co ma swoje implikacje również w zakresie funkcjonowania instytucji powagi rzeczy osądzonej, nadając tej instytucji szczególny walor, ograniczający jej praktyczne znaczenie. Sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych są bowiem sprawami cywilnymi jedynie w ujęciu formalnym (art. 1 k.p.c.). Trzeba však pamiętać, że w sprawach tych postępowanie sądowe nie jest inicjowane przez wniesienie pozwu, lecz odwołanie od decyzji organu rentowego. Powszechnie przyjmuje się jednak, iż odwołanie jest surogatem pozwu i jego wniesienie podlega tym samym regułom, co pozew wnoszony w zwykłym postępowaniu procesowym. Co do zasady, wydanie decyzji przez organ rentowy powoduje możliwość wszczęcia postępowania cywilnego, chociażby dotyczyła ona ponownie tego samego świadczenia, które było już przedmiotem sporu w poprzednio toczącym się procesie. Wynika to stąd, że przedmiotem postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych jest kontrola określonej decyzji. Wydanie przez organ rentowy kolejnej decyzji otwiera drogę do wniesienia odwołania, a więc do wszczęcia nowego postępowania cywilnego.” W konsekwencji, należy podzielić stanowisko judykatury, zgodnie z którym wydanie przez organ rentowy nowej decyzji, także co do świadczenia będącego przedmiotem wcześniejszej decyzji i postępowania wcześniej zakończonego prawomocnym wyrokiem sądu, wszczętego w wyniku wniesienia od niej odwołania, uprawnia ubiegającego się o świadczenie do wniesienia kolejnego odwołania do sądu, a wszczęta w ten sposób sprawa cywilna nie jest sprawą o to samo świadczenie w rozumieniu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Prawomocny wyrok rozstrzygający o braku prawa do świadczenia emerytalnego lub rentowego nie jest zatem - co do zasady - przeszkodą do wystąpienia z ponownym wnioskiem o to samo świadczenie. Podzielenie tego zapatrywania oznacza, że powaga rzecz osądzonej odgrywa w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych marginalną rolę, a główny ciężar ochrony pewności obrotu prawnego spoczywa na instytucji opisanej w art. 365 § 1 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2011 r., III UK 116/10, OSNP 2012 nr 9-10, poz. 125).

Kwestia związania prawomocnym wyrokiem w rozumieniu art. 365 § 1 k.p.c. była przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego. W wielu orzeczeniach zostało przedstawione rozróżnienie związania sądu prawomocnym orzeczeniem zapadłym w innej sprawie między tymi samymi stronami i wówczas gdy chodzi o orzeczenie zapadłe w sprawie o odmiennym ukształtowaniu stron procesowych. W sprawie toczącej się między tymi samymi stronami występuje materialny skutek prawomocności orzeczenia wydanego w innej sprawie. Oznacza to, że aczkolwiek

przedmiot postępowania jest inny (nie zachodzi zatem powaga rzeczy osadzonej w rozumieniu art. 366 k.p.c.), to kwestia prawna rozstrzygnięta w poprzedniej sprawie między tymi samymi stronami nie może być ponownie oceniana, a tym bardziej rozstrzygnięta odmiennie. W kolejnej sprawie nie można dokonywać ustaleń sprzecznych z uprzednio osądzoną kwestią (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2013 r., I UK 639/12, LEX nr 1555324). Takie rozumienie zakresu związania prawomocnym wyrokiem (art. 365 § 1 k.p.c.) zostało przedstawione między innymi w orzeczeniach Sądu Najwyższego: wyrok z dnia 8 marca 2010 r., II PK 249/09 (OSNP 2011/17-18 poz. 225), wyrok z dnia 24 maja 2012 r., V CSK 305/11 (LEX nr 1243097), wyrok z dnia 26 czerwca 2012 r., II PK 275/11 (LEX nr 1226618), z dnia 5 października 2012 r., IV CSK 67/12 (LEX nr 1231342). W wyroku z dnia 19 października 2012 r., V CSK 485/11 (LEX nr 1243099) Sąd Najwyższy, powołując wcześniejsze orzeczenia tego Sądu, ponownie wyraził pogląd, że sąd nie jest związany ustaleniami wynikającymi z uzasadnienia orzeczenia w takim zakresie, w jakim nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia zawartego w wyroku. Jest natomiast związany wskazanymi w uzasadnieniu ustaleniami mającymi wpływ na końcowe rozstrzygnięcie, w szczególności ustaleniami prejudycjalnymi, których skutkiem było wydanie określonego wyroku. Sąd Najwyższy w tym wyroku podkreślił, że byłoby niezgodne z zasadą praworządności i naruszające powagę wymiaru sprawiedliwości istnienie dwóch orzeczeń sądów dotyczących tych samych stron odmiennie orzekających o tej samej kwestii. A zatem zgodnie ze wskazaną w art. 365 § 1 k.p.c. zasadą prawomocności materialnej moc wiążąca orzeczenia merytorycznego oznacza, że w kolejnym postępowaniu, w którym pojawiła się konkretna kwestia, nie podlega ona już ponownemu badaniu, innymi słowy – przesądzenie we wcześniejszym wyroku kwestii o charakterze prejudycjalnym oznacza, że w procesie późniejszym kwestia ta nie może być już w ogóle badana (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2011 r., I PK 193/10, Legalis nr 442173, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2002 r., V CKN 1110/00, Legalis nr 60355).

W aspekcie powyższego związanie w rozpoznawanej sprawie wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 7 listopada 2012 r. wydanym w sprawie III AUa 414/12 oddalającym apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 27 stycznia 2012 r. (sygn. akt: IX U 636/11) oznacza, że Z. S. (1) nie spełnia przesłanek wynikających z art. 55, art. 27 i 28 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, albowiem po osiągnięciu wieku emerytalnego wnioskodawca nie kontynuował dalej ubezpieczenia emerytalnego i rentowego oraz nie posiada wymaganego 25-letniego stażu pracy, ani nie posiada co najmniej 20-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, a zatem nie jest możliwe przyznanie odwołującego emerytury w oparciu o art. 55 ww. ustawy, co należy do elementów konstrukcyjnych uzasadnienia wyroku dotyczących istoty sporu, o których Sąd orzekający wypowiedział się w tej sprawie w sposób jednoznaczny i stanowczy, jako o podstawie rozstrzygnięcia, a to znaczy, że kwestia braku spełnienia ww. przesłanek nie może już być przedmiotem ponownego badania oraz ustaleń odmiennych. W konsekwencji, w całości należało podzielić argumentację Sądu I instancji, który ustalając brak spełnienia przesłanek wynikających z art. 55, art. 27 i art. 28 ustawy emerytalnego stwierdził brak uprawnień Z. S. (1) do emerytury w oparciu o art. 55 ww. ustawy i tym samym podzielił stanowisko organu rentowego zawarte w decyzji z dnia 30 czerwca 2015 r.

Reasumując zaskarżony wyrok odpowiada prawu, zaś apelacja jako pozbawiona uzasadnionych podstaw podlegała oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c., o czym Sąd Apelacyjny orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku. W oparciu o przepisy § 2 ust. 1, ust. 2, § 3, § 4 ust. 3 i § 16 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1805), w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, Sąd przyznał od Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz r. pr. Z. S. (2) kwotę 442,80 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu w postępowaniu apelacyjnym oddalając wniosek pełnomocnika w pozostałej części (punkt 2). Wniosek pełnomocnika ubezpieczonego o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej w wysokości 150 % stawki minimalnej jest niezasadny, gdyż nakład pracy pełnomocnika wnioskodawcy, związany z reprezentowaniem go w postępowaniu apelacyjnym ograniczył się do stawienia pełnomocnika z urzędu na rozprawie apelacyjnej w dniu 30 sierpnia 2017 r. i poparcia stanowiska skarżącego zawartego w sporządzonej osobiście przez ubezpieczonego apelacji. Brak zatem jakichkolwiek podstaw do przyznania pełnomocnikowi stawki z tytułu zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym w wysokości wyższej niż stawka minimalna.